Nᴱᴿ 81

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Sobotę dnia 12 Kwietnia v. s. 1819 roku.

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau	Wiatry.	Odmia. w powie
	dnia 11 godz. 3 z połu.	27 cal. 6, 3 lin.	+ 3, 75 stopn.	Połno. Zach.	Zachmurzone
	— 11 godz. 10 wiecz.	27 — 7, 5 —	+ 2, —	Pólno. Zach.	Zachmurzone
	— 12 godz. 5 z rana	27 — 8, 6	— 1. 5 —	Pólno. Zach.	Pogoda

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Wilno.* —

Oddział Wileński Rossyyskiego Towarzystwa Bibliynego, będzie miał pierwsze publiczne posiedzenie, w poniedziałek, dnia 21 teraźnieyszego miesiąca kwietnia, o godzinie 6tey z południa, w pałacu JW. Wojennego Gubernatora.

PRUSSY.

Gazety berlińskie zawierają przesłany pruskiemu ministrowi spraw wewnętrznych od władzy rządowey z *Lignicy* rapport, z którego się pokazuje, że pogłoska o wybuchnieniu morowego powietrza w czeskiém mieście *Reichenberg*, o milę od granicy szlązkiey położonego, była bez żadney zasady.

Dnia 27 marca umarła tu nagle sławna artystka *Zuzanna Henry*, z domu *Chodowiecka*. Była od roku 1789 czynnym członkiem króleskiey akademii sztuk pięknych, i znana z znakomitego w malarstwie talentu. Urodziła się w *Berlinie* dnia 26 lipca roku 1763. Zostało, między innemi jey malowaniami, 8 obrazów wystawujących *złe i dobre wychowanie*, 6 obrazow *dobrego i złego domowego gospodarstwa*, które nabył Monarcha, 8 obrazow wystawujących *obyczaje i zwyczaje w przeszłym i obecnym wieku*; *zabawy osób rozmaitego stanu* i t. d.

ANGLIA.

(*z gaz. berl.*) *Londyn, dnia 30 marca.* Dnia 27 przybył tu przeznaczony do dworu naszego poseł Algierski, imieniem *Ali Reis*. Jest to ten sam, który w roku 1816 dowodził flotą algierską, podczas bombardowania miasta *Algieru* przez Lorda *Exmouth*. W orszaku jego znaydują się, prócz jednego sekretarza, Szwaycar, który mu służy za tłumacza, turecki kapłan, dwóch janczarów i ośmiu służących. Przywiozł on Xięciu Rejentowi w darze od Deja: 6 koni arabskich, 2 strusie 1 kosztowny stróy turecki. Lew jeden zdechł w *Mahon*.

Goniec przybyły ze Włoch przywiozł rządowi depesze od Xiężny *Wallii* z Pezaro.

Wyszła tu z druku „*Podroż Kapitana Ross do bieguna północnego*." Wydawca jey, *John Murray*, przedsięwziął już drugie wydanie.

Na pensye dla 7,909 oficerów marynarki, na połowie żołdu będących, wychodzi corok 1,006,779 f. s.

Przybył tu okręt z wyspy *ś. Heleny* z inwalidami 66 regimentu. Codziennie tam z rana i w wieczór donoszą gubernatorowi przez sygnały o stanie *Bonapartego*. Jeden z tych sygnałow z dnia 25 listopada 1818 brzmi tak: „z *Dedwood*. Co się tycze *Bonapartego*, wszystko jest w przyzwoitym stanie. *J. Clarke* sygnalista." — *Bonaparte* nosi teraz czasami *czerwoną* czapkę.

Wprowadzono do Anglii zboża i mąki w roku 1815 za 79,300 f. s. w roku 1816 za 942,000; w roku 1817 za 6,403,000 f. s. a w roku 1818 za 10,908,000 f. s.

(*z korr. hamb.*) Znaydujący się tu *Gregory Peter Giarve* z Damaszku, w Syryi, Arcybiskup Jerozolimski, odwiedził w przeszłym tygodniu uniwersytet Oxfordzki, dla przeyrzenia znaydujących się w archiwum tameczném manuskryptow Nowego testamentu (w języku arabskim); wybrał z nich naylepszy, i przedsięwziął dać do druku, dla rozszerzenia w Syryi nauki chrześciańskiey.

Rozszerzona pogłoska o zupełném zburzeniu miasta *Messyny* przez trzęsienie ziemi jest bez zasady, jednakże burza poczyniła wielkie szkody w *Sycylii*. Listy z *Palermo* pod 4 t. m. donoszą: „że w mieście tém i jego okolicach była nadzwyczayna burza, połączona z trzema gwałtownemi wstrząśnieniami ziemi, przez co południowo-wschodnia część wyspy mocno ucierpiała; kościoły pozapadały i całe wioski zostały zniszczone, wiele też okrętow zaginęło. W samey *Palermie* uszkodzenia nie były tak znaczne.

Tayny komitet izby niższey do rozpoznania stanu banku zakończył już prace swoje. Jednakże upłynie jeszcze czas niejaki, nim się czegoś dowiemy o tak ważnym przedmiocie; skutkow tego oczekują w mieście z wielką niespokoynością; prace komitetu w tym przedmiocie nie są dotąd ukończone.

Uniwersytet Oxfordzki podał do obu izb prośbę, ażeby nie cofać, ani odwoływać praw, które wyłączają wszystkich katolików z parlamentu i od niektórych praw obywatelskich woyskowych.

Węglarz jeden, który wieczorem poźno do barki swey, pod mostem *Blackfriars* na *Tamizie* będącey, wpadł w wodę; zaczął krzyczeć z całey siły: *ogień! ogień!* póki kilku ludzi nie pośpieszyło na jego ratunek. Zapytany dla

czego wołał *ogień!* odpowiedział: „gdybym był wołał i przez cały tydzień: *woda!* toby mi zapewne żaden człowiek na ratunek nie przybył.”

Pan *Lambton* oświadczył wczoray w izbie niższey, chociaż go różni prosili, aby tego nie czynił, że naydaley do przyszłego piątku poda izbie prośbę Jenerała *Gourgaud*.

Azya mnieysza.

List ze Smyrny.

„Polityczne i handlowe tego starożytnego miasta znaczenie pochodzi częścią od jego ludności, wynoszącey około 130,000 mieszkańców, częścią od napływu ludzi rozmaitego narodu. Turcy, Żydzi, Grecy, Ormijanie, Katolicy, i protestanci, rozmaitych krajow, żyją tu pomięszani z sobą. Stosunki też jego ze śrzedziną Azyi mnieyszey, równie są wielkie i ważne. Tam leży wiele miast handlowych, jak *np. Magnezya*, w którey kwitną rękodzielnie i handel. Dolina skropiona wodami *Kaistru* zawiera wsobie wiele miast, Grekami zaludnionych, prowadzących znakomity handel zbożem, i sporym krokiem do oświecenia dążących. Liczne wędrówki europeyczyków, oswobodzenie wysp jońskich i tameczne akademije, wielki wpływ miały na ukształcenie tak europeyskich, jak i azyatyckich Greków. Jedna okoliczność dostatecznie okazać może do jakiego stopnia dochodzi cywilizacya w Grecyi. W Wiedniu wychodzą 3 dzienniki w języku nowo-greckim i wszystkie w ogromney liczbie exemplarzy rozchodzą się między grekami. Jeden z nich jest polityczny, drugi zawiera wsobie różne z literatury przedmioty; trzeci naypóźniey zaczęty, rownież literaturze jest poświęcony. Wydawca stara się obeznać Greków ze wszystkiemi skarbami europeyskiego oświecenia, w każdey gałęzi nauk i sztuk wyzwolonych. Towarzystwo bibliyne, zawiązane w *Smyrnie* z naypomyślnieyszym skutkiem rozszerza swoje działania, którym Rossyyski i angielski konsulowie gorliwey użyczają pomocy. Towarzystwo to zwróciło swe usiłowania szczególniey ku krajom nad brzegami kaspiyskiego morza położonym, oraz ku *Mingrelii*, krajom po większey części w bałchwochwalczey pogrążonych ciemnocie. Biskup Smyrneński naygorliwiey przykłada się do działań towarzystwa, i stara się wszystkiemi siłami upowszechniać nowy testament grecki. Ze *Smyrny* udałem się do *Gaywali*, gdzie się znayduje sławne gimnazyum, liczące dwieście uczniów, ze wszystkich stron Grecyi zgromadzonych. Mieszkają oni w wielkim prostokątnym domu, mającym w sobie izb 72. Przedawano tu mnóztwo rękopismow Nowego Zakonu greckiego. Z *Gaywali* pojechałem prosto do *Chios* i *Scio*. Tu założono większą jeszcze, lepszą i wyższego stopnia szkołę, mającą w sobie 500-600 uczniów. *Chios* uważać można za główny środek literatury i cywilizacyi nowo-Greków. Piękny ten postęp przypisać należy wolności, którą się cieszą rodowici mieszkańcy tey wyspy, i skwapliwemu ich do prowadzenia handlu duchowi. Biskup wyspy *Chios*, człowiek wielce uczony, rownież się gorliwie przykładał do dzieła bibliynych towarzystw. *Gayvali* miasto, przez samych prawie Greków zamieszkane, również wielkiey używa swobody. Naznaczają mu 20,000 mieszkańcow. To miasto trzy razy na miesiąc ma kommunikacyą lądem ze *Smyrną* a bardzo często morzem, z górą *Athos*, wyspą *Samos*, *Mitileną*, i dalszemi. Wczasie pobytu mego w *Gayvali*, przybyło do tego miasta dwóch młodzieńców z monasterow na górze *Athos* będących, dla ćwiczenia się w naukach. Młodzież przyjeżdża tu z różnych stron Turcyi, i stąd powraca na łono swych rodzin, tak na ląd stały, jako i na rozmaite wyspy greckie, zakłada tam szkoły i rozkrzewia oświecenie. Toż samo lecz w wyższym daleko stopniu rozumięć należy o wyspie *Chios*. Wyspa ta licząca 120,000 ludności, większey wolności używa, niż którakolwiek inna część otomańskiego państwa. Nadto mieszkają tam greccy kupcy, którzy się swém rzemiosłem trudnić przestali; dostatki, i długie po głównych europeyskich miastach przebywanie, przyzwyczaiły ich do wygodnego życia i dobroczynności. Wszystkie znakomitsze miasta handlowe w Europie: *Londyn*, *Paryż*, *Liworna*, *Wiedeń*, *Petersburg*, *Moskwa*, *Odessa*, *Hamburg* i wiele innych, mają związki z wyspą *Chios*. Wiele także tamecznych mieszkańców ma swe handlowe po rzeczonych miastach zakłady. Ponieważ Turcy nie lubią xiąg drukowanych, trudno więc przyydzie upowszechnić między nimi Biblią; jeśli nowy wynalazek litografii nie uprzątnie tey zawady w wydaniu Pisma świętego poturecku i arabsku. Katolickie duchowieństwo w *Egipcie* i *Syryi*, a szczególniey w *Jerozolimie*, sprzeciwia się rozmnażaniu łacińskich i włoskich *Biblii*, niepotwierdzonych przez Papieża. Naypomyślnieyszy skutek wieńczy starania towarzystw bibliynych w Azyi mnieyszey północney, od *Stambułu* aż do *Diarbekkiru* i *Mosul*. (*Ru. Inw.*)

Wiadomości rozmaite.

(*z gaz. ryzk. Zusch.*) Wychodzące w Londynie pismo peryodyczne: „*Konstytucyyny Hiszpan*,” przywodzi z *bardzo dawnego* prawa hiszpańskiego następujący, w rzeczy samey godny uwagi, wyjątek. „Król, przeszkadzający ludowi swemu, zbogacać się, nabierać wiadomości albo zwoływać gminy, zamienia władzę swoję w tyraniją.”

Karnawał był bardzo spokoynie obchodzony tego roku w Wiedniu i Berlinie; w pierwszém z tych miast dla nieobecności dworu, a w drugiém dla powszechnie podupadłey pomyślności; wyraża jedna z gazet.

Sir *Hudson Lowe* miał napisać do jednego ze znajomych swoich w *Londynie*: „Chcąc słyszeć i dowiedzieć się czego o *Bonapartym*, muszę czytać gazety angielskie; tu nic, ani widać, ani słychać o nim.” — *Bonaparte* miał znowu o nim powiedzieć: „*Lowe* jest naywiększym niewdzięcznikiem w świecie; beze mnie niktby go nie znał; a jednakże człowiek ten chce mi dadź uczuć, że niczém nie jest.”

Wolno Drukować. Ignacy Reszka Kom. Cenz. Czł. — *w Wilnie w Drukarni Redakcyi pism peryod*

Ogłoszenia.

Z polecenia Prezydenta Towarzystwa Typograficznego, Sekretarz tegoż Towarzystwa ma honor zapraszać wszystkich Członków, ażeby się raczyli zebrać do Wilna, na zwyczayne roczne posiedzenie Towarzystwa, które stosownie do § 7 organizacyi będzie się odbywać w czasie kontraktow Wileńskich.

---

1. *Starostwo Oniksztyńskie w Wiłkomierskim Powiecie leżące, Naywyższym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ukazem w dniu 14 febr. roku teraź. 1819 nastałym, naymiłościwiey darowane zostało na lat dwanaście od 12go teraź. aprylą zaczynające się i wciąż po sobie idące, bez opłaty do skarbu kwarty, JW. Chersońskiemu Wojennemu Gubernatorowi, Hrabiemu Lanżeronowi, który jak z zalecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora i wielu orderow Kawalera Rzymskiego Korsakowa na dniu 5 tego miesiąca izbie Skarbowey Litew. Wileń. danego widzieć się daje, w celu przelania komukolwiek swego prawa przed terminem ekonomicznym tegorocznym, ma zesłać od siebie do teyże izby skarbowey pełnomocnego Plenipotenta, dla ostatecznego w tém interessie ułożenia się, o czém mający zamiar nabycia dwunasto-letniey arendowney Starostwa Oniksztyńskiego possesyi lub administracyi onego, przez ninieysze ogłoszenie zawiadamiają się, aby raczyli na termin kontraktowy do Izby Skarbowey Wileń. przybydź, dla zrobienia w rzeczonym objekcie, z spodziewanym wkrótce od Hrabi Lanżerona Plenipotentem układu. Roku 1819 apryla 10 dnia.*

Sowietnik Listowski.

Felicyan Malewicz wydziału Ekonom. Sekr.

---

1 *Chociaż Rząd Gubern. Litt. Wileń. Ukazem pod dniem 17 ominionego miesiąca marca do sprzedania kocza b. Telszewskiego Horodniczego Majora Cytowicza za liczące się na nim Skarbowe uzyskanie naznaczył termina 8 9 i 10 dzień teraźnieyszego mca aprila lecz gdy powtórnym ukazem pod dniem 26 tegoż mca marca wyszłym uznał dzień 23 idącego mca do wyprzedania oney kolaski bydź dogodnieyszym i tęż wyprzedaż do tegoż dnia odłożył, zatem policya miasta Wilna wzywa życzących kupić ony kocz, aby raczyli jawić się na dzień już 23 tego mca do rządu gubernskiego. Datt. 1819 roku mca apryla 9 dnia.*

Tytularny Sowietnik Hutowicz.

Ogłoszenia Teatralne.

3 *Dziś Sobotę to jest dnia 12 apryla 1819 roku na benefis Izabelli Gorskiey Artyści Dramatyczni polscy dadzą reprezentacyą Tragedyi z Historyi Szwaycarskiey napisaney Autora P. Wheber w 5ciu aktach pod tytułem WILHELM TELL.—Wolna Helwetia— czyli Wybicie się Szwaycarów.*

---

2 *Tadeusz Paypałas wieku lat 18, bladawy, chudy, wzrostu miernego, na nim surdut ciemno szaraczkowy, spodnie światło szaraczkowe, płaszcz także szaraczkowy z czerwonym kołnierzem, dziedziczny W. Prezydenta Ziem. Upic Olechnowicza, uciekł dnia 4 apryla 1819 roku z kamienicy Krakowskiey ukradł pieniądze.*

---

3 *Powracający z Królestwa Polskiego do mieysca rodziny swojey Jgnacy Reutt Virtuosus, będzie miał honor służyć P. Publiczności Wileńskiey koncertem na skrzypcach naynowszych autorow, jakowego Koncertu, rozkład, dzień i mieysce, afiszem Szanowna Publiczność, teraźnieyszego miesiąca apryla, zawiadomioną będzie.*

Wyjeżdżają za granicę.

2 *Do Królestwa Pruskiego i Saksonii Gubernii Wileńskiey Oszmiańskiego Powiatu obywatela Rafala Popławskiego, Fabryczny Pisarz Jan Rozwodowski z furmanem Zelmanem Eilowiczem Radnickim.*

---

3. *Znaydujący przy JW. Litewskim Poczt-Dyrektorze dla osobnych poruczeń Tytularny Sowietnik i Kawaler Baron Rozen, z żoną i jednym lokajem Łukaszem Gruszczyńskim, wyjeżdżają do wód w Szląsku.*

---

2. *Sąd Exdywizorski w Guber. mieście Grodnie agitujący się, na rozdział majątku i usatys-*
fakcyonowanie wierzycieli, zeszłego Piotra Mayety pierwszey gildy Kupca Grodzieńskiego na-
znaczony; po ułatwieniu sporów Akcessoryynych, i po wielokrotném ogłoszeniu, tak w krajowych
jako i zagranicznych gazetach, ażeby tak kredytorowie jako też i dłużnicy zeszłego Piotra Maye-
ty, jedni dla poszukiwania należnościow swoich, drudzy zaś dla usprawiedliwienia się w stosownych
do ich pretensyach, przed tymże Sądem stawali: przystępując do oczewistego i ostatecznego rozsą-
dzenia, gdy widzi, iż z pozwanych tak wierzycieli, jako też i dłużników zeszłego Mayety część
mała oświadczyła stanność, a inni zupełnie jawić się nie myślą: przeto wyrokiem swoim w roku
1819 miesiąca januar. 7. postanowił jeszcze poraz ostatni trzykrotnie ogłosić w gazetach Pań-
stwa Rossyyskiego oraz i zagranicznych, wyszczególniając imiona i nazwiska debitorów z wyka-
zaniem z jakich źródeł, na jakich dowodach i czy za wexlami lub rachunkami dochodzą się wpły-
nąć powinne należności do massy majątku zeszłego Mayety pod rozdział oddanego, z tem za-
strzeżeniem, iż niestawający Kredytorowie na termin Dekretem powyższym przeznaczony, to jest
dzień 15 junii 1819 roku wieczney amissyi w pretensyach swoich ulegną, a zaś na debitorach na
tenże termin niejawiących się, cała należność z procentami do pozyskiwania sądzoną będzie. De-
bitorowie, u których Sukcessorowie zeszłego Piotra Mayety tak za obligami, wexlami, jako też
i za rachunkami poszukują należnościów, wyrażają się następnie:

Imiona i Nazwiska i z jakiey Gubernii.

Z Gubernii Moskiewskiey: *Xiąże Michał Mikołajewicz Wołkoński za rachunkami rubli*
assygnacyynych 56 — Xiąże Jerzy Wołkoński za trzema wexlami: 1szym 1794 junii 14, 2gim te-
goż roku novembra 11, 3cim teyże daty rubl. ass. 9,125 — Xiąże Bazyli Wołkoński za wex. 1,793
xbra 19 wydanym, rubl. ass. 1,500 — Xiężna Alexandra Piotrówna Wołkońska za wexlem 1,796
xbra 17 rubl. ass. 200. — Mikołay Iwanow Chwostow Kol. Ass. dtto 1,800 marca 23 rub. ass. 3,000 —
Piotr Piotrowicz Tatyszczew za czterma wexlami: 1szym 1796 roku, 2gim tegoż, 3cim 1798 d. 15
apryla, 4tym tegoż roku 18 apr. rub. ass. 12,850 — Prokop Astafiowicz Woroszczeńko za rachunkami

czer. złłch 1,553 — Karol Daubcourt za wexlem 1798 apr. 30 rub. ass. 306 kop. 14 — Karol Ludwik Frohland muzyk, ditto 1796 9bra 10 rub. ass. 53 kop. 50 — Antoni Plus za rachunkami rub. ass. 66 k. 93 — Praskowia Iwanowna Gajewska za wexlem 1794 junii 20, rub. ass. 180 — Marya Phelippeaux za rachunkami rub. ass. 556 — Alexander Siemionow Mamonof za wexlem 1,79[illegible] febr. 12, rub. ass. 2,000 — Fryderyk Szouff za wexlem 1793 9bra 10, rub. ass. 773 — Alexy Allard Kupiec w Moskwie za wexlem 1,796 julii 22 rub. ass. 360 — Jan Wauthier Kupiec w Moskwie ditto, 1795 maja 1 rub. ass. 200 — Dobrowski za rachunkami rub. ass. 12 — Piotr Albers za wexlem 1,793 xbra 8 rub. ass. 140 — Gotfried Kierlis ditto 1,794 apr. 15 rub. ass. 800 — Antoni Leclair, ditto 1,793 maja 25 rub. ass. 45 — Leonard Weber za rachunkami, rub. sr. 179 kop. 65 — Xiąże Alexy Chowański za wexlem 1,782 januar. 12 rub. ass. 213 kop. 59 — Iwan Fiedotowicz Achmatow Major, za wexlem 1,800 aug. 20 rub. ass. 6,607 kop. 10 — Alexander Wasilewicz Nowokszczenow ditto, 1799 maja 4 rub. ass. 817 kop. 10 — Alexiey Wasilewicz Wieszniakowow za rachunkami rub. ass. 2[illegible] — Sukcessorowie Hermity Sewelicza Konowałowowa za rachunkami rub. ass. 4,031 — Piotr Opoczynin za rachunkami rub. ass. 96 — Wilhelm fon Bessell ditto rub. ass. 60 — Jan Beaupré ditto, rub. ass 113 kop. 75 — Madame Brionne ditto rub. sr. 21 — Clementy w Moskwie ditto rub. sr. 1,139 kop. 10 — Jurgent Flint ditto rub. ass. 350 kop. 45 — Iwan Moysiejewicz Nieruczew ditto rub. ass. 879 kop. 3[illegible] — Andrzey Nazarewicz ditto rub. ass. 35 — Franciszek Piedois ditto rub. ass. 72 kop. 12½ — Kuzma Siemionow Prypuskow Kupiec Wereyski za wexlem 1,792, rub. sr. 643 kop. 43 — Michayło Bogdanow Kupiec z Werei ditto 1,792 r. rub. sr. 887 kop. 85 — Przykłoński Połkownik za rachunkami rub. ass. 122 kop. 50 — Iwan Jakowlewicz Sokorew ditto rub. ass. 2,143 kop 44 — Półtoracki ditto rub. sr. 19 kop. 20 — Platon Iwanow Pośnikow ditto rub. ass. 25 — Filip Piotrowicz Szuwatoff ditto rub. ass. 4 — Jenerał Major Dmitry Michayłow Tarakanow ditto rub ass. 39 kop. 45 — Adolf Manne ditto rub. ass. 631 kop. 23 — Mikołay Siemionowicz ditto rub. ass. 430 — Alexander Piotrowicz Gulszyn za wex. 1,807 8bra 15 rub. sr. 1,600 — Elżbieta Grieve w Moskwie za rachunkami rub. ass. 172 kop. 50 — Dmitriew Gorychwostow Koll. Asses. ditto rub. ass. 1,166 k. 14 — Xiąże Iwan Gagaryn ditto rub. ass. 40 — Franciszek Holzhausen za wex 1,783 marca 3 i za rachunkami rub. ass. 1,173 kop. 78 — Nikita Iwanow Ikoninikow za rachunkami rub. ass. 179 kop. 46 — Jan Ketkier za wex. 1,795 junii 25 rub. ass. 157 — Karol fon Kress za rachun. rub. ass. 101 — Gregory Michayłowicz Werewkin ditto rub. ass. 123 kop. 70 — Piotr Piotrowicz Naryszkin za wex. 1,793 xbra 6 rub. ass. 3.825 — Fiedor Andrejowicz i Darya żona Łopuchinowie za wex. 1,795 julii 10 rub. ass. 4,200 — Franciszek Kruger Kupiec w Moskwie, który ma w zastawie wex. od Ługinina rub. ass. 7,500.

Z Gubernii Petersburskiey: Paweł Alexandrowicz Grews za rachunkami rub. sr. 356 kop. 57 — Jan Wekrooth za wex. 1,790 junii 16 rub. ass. 800 — Jan Michał Hillich za rachunk. rub. sr. 102 kop. 58 — Kuzma Iwan Daraganow i Xiąże Prokop Wasilowicz Meszczerski b. Hof Marszałek i Jenerał Leytenant za dwóma wexl. 1szym 1,793 februar. 2gim, tegoż roku 7 januar. rub. ass. 55,000 — Piotr Piotrowicz Unkowski za wex. 1.797 januar. 22 rub. ass. 4.557 kop. 68 — Gadoine Francuz za rachunk. rub. ass. 351 kop. 77 — Kryłow za obligiem 1.805 junii 26 rub. sr. 15 — Iwan Piotrowicz Durow za wex: 1784 apryla 18 rub. ass. 3.258 — Anton Jakowlewicz Brochowicz któremu powierzony był wex. na rub. sr. 3,204 kop. 14 — Jan Christian Bellerman za rachunkami rub. ass. 68 kop. 88 — Dmitry Piotrowicz Dimidof ditto rub. sr. 109 — Karol Koëler ditto rub. ass. 100 — Jakow Iwanowicz Sokorew jako kawent za Ługinina na rub. ass. 15,000 — osobno za rachunkami rub. ass 100 — La Belloniere Beaupré za którego Mayet Szuthwoorthowi oddał w zastaw trzy wexle na rub. ass. 13,830 — Chrystyan Weyss za rachunkami rub. sr. 51.

Z Gubernii Wołyńskiey: Bernard Korsak b. Kontroler Tamożni Wołoczeskiey za rachunk. rub. sr. 16 kop. 50.

Z Gubernii Rewelskiey: Borgust Szmidenknecht w Parnawie za rachunkami rub. as. 50 — Karol Henryk Frysz i Kompania ditto rub. ass 581 kop. 45 — Hoppener i Krauss ditto rub. ass. 101 kop. 80.

Z Gubernii Noworossyyskiey: Bertolotti w, Odessie za rachunkami rub. ass. 186 — Jan Moré w Chersonie ditto rub. ass. 55 — Nichellmann w Krumeńczuku nad Dnieprem za wex. 1.790 rub. sr. 889 kop. 54 — Paweł Jakowlewicz Nassakinów z Guber. jarosławskiey za wex. rub. ass. 1,550 — Piotr Alexiejowicz Tarczeninów z Guber. Permskiey za wexl. 1,793 marca 13 rub. ass. 16.933 kop. 33½ — Lew Wasilowicz Kropuszyński za rachunk. z Gubern. Wołochodzkiey rub. ass. 176 — Izrael Szefel Kupiec ze Szkłowa Gubern. Mohilewskiey za wex. 1,788 rub. sr. 1,085 kop. 58.

Z Gubernii Grodzieńskiey: Antoni Borzdziłłowski czer złłch 100 — Sukcessorowie Iwana Nikitina Bielawiowcowa za wex. 1,805 febr. 1 rub. ass 200 — Alexiey Danilow Janikuuf za rachunkami rub. sr. 301 — Xiężna Kolleta Czetwertyńska ditto rub. sr. 102 kop. 50 — Osip Prokofiejowicz Kowalewcf ditto rub. sr. 2,706 — Berwiński Prez. Grodz. za rachunkami rub. sr. 26 kop. 40 — Liwranda Majewski ditto rub. sr. 145 — Izrael Lewin w Chomsku za obligiem rub. sr. 9 — Józef Gutowski Strażnik Białostocki za rachunkami rub. sr. 160 — Bazyli Dymianowicz Boyczewski ditto rub. sr. 5 — Bernard Ruszka z Wilna ditto rub. sr. 50 — Borard d'Armantieres ditto rub. sr. 72 — Wasil Dymitrowicz Dobrzański ditto rub. ass. 250 — Rafuł Iwanowicz Łany w Knyszynie ditto rub. ass. 350 i rub. sr. 57 — Paweł Ihnatowicz Klimowicz b. Kontro Komor. w Goniądzu rub. sr. 37 kop. 90 — Jenerał Major Karol Morawski za rachunkami rub. sr. 103 — Chaim Szmóyłowicz w Mirze ditto rub. sr. 77.

Znaydujący się w zagranicznych Państwach: Raymund Monteignac i Kompania za rachunkami rub. ass. 160 i rub. sr. 123 kop. 20 — Legay Guzik-mayster w Paryżu, który pierwiey był w Moskwie rub. ass 627 — Pernet w Lublinie za rachunkami rub. sr. 126 — Stefan Gide w Genewie ditto rub. ass. 238 — Klein w Królewcu ditto rub. sr. 5 — Michał Meyer w Królewcu Kupiec ditto rub. ass. 6,378 kop. 15 — Samuel Szmidt w Warszawie za wexlem rub. sr. 153 kop. 96 — Wilhelm Reinof w Lipsku za rachunkami rub. sr. 45 kop. 84 — Hirsz Salomon i Szaul w Tykocinie ditto rub. ass. 28 i rub. sr. 21 kop. 56 — Jonas Ries w Królewcu ditto rub. sr. 450 — Boux, Bondier, Roman i Kompania w Genewie ditto rub. sr. 87 kop. 18 — Lewin Nathan w Marienwerder ditto rub. ass 4.659 kop. 57.

Oraz liczni inni dłużnicy w różnych ilościach, tak z rachunku jako też i z obligów i wexlow wypadających a Sukcessorów zeszłego Piotra Mayety zaspokoić obowiązani, a niewiadomo gdzie znaydujący się; nayowięcey zaś Jan Ludwik Bouregois i Karol Frydrych Rathger; Kupcy miasta Moskwy; Jan Alexander Dan, w Moskwie, Jan Messonier, Karol Morgenbeisser; Fryderyk Heacks, mający w swoim ręku liczne wexle, i kleynoty, albo powierzone albo w zastaw oddane, a własność Piotra Mayety składające; jakowi aby w Sądzie Exdywizorskim do usprawiedliwienia się i odpowiedzi na dzień 15 junii 1819 roku stawali, powołują się ninieyszém ogłoszeniem. Exdywizor prezydujący b. Sędzia Graniczny Grodz. Jan Obuchowicz. Eudywizor Wincenty Wygenewski. Za zgodność z oryginałem świadczę August Zyszkiewicz Regent Exdywizorski.

Wilno dnia 12 Kwietnia 1819 roku.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

3. *Prezydent Sądu Granicznego Appellacyinego Wileńskiego Hipolitt Wołłk, przeciwko WW. Petrozolimom Szam. b. d. poll. i dalszym do manifestu w Kuryerze wydrukowanego należącym osobom zanosi wzajemne oświadczenie w treści następującey: przeczytawszy w N. 25 tegoroczney gazety Kuryera Litt. manifest WW. Petrozolimow i dalszych przeciwko sobie wydrukowany, długo wahałem się nadtém, czy mam na takowy manifest odpowiadać, lub nie? Będąc obywatelem tego kraju, znając jego ustawy, i przeżywszy połowę wieku, nieprzyszło mnie się dowiedzieć o prawach, jakie posiada Redakcya Kuryera, do umieszczania w swojey gazecie skarg prywatnych, przez żaden Sądowy wyrok niepotwierdzonych, często niesprawiedliwych i napastnych; a nayczęściey przeciwko spokoyności i sławie obywatelskiey wymierzonych, udałem się do ludzi prawnych, żeby mnie chcieli objaśnić o tey nowey Redaktorskiey jurysdykcyi, powiedzieli oni, że drukowanie w gazecie manifestow prywatnych, nie jest upoważnione żadną ustawą, i że to jest tylko nowy rodzay przemysłu, iżby otwierając pole do ucierania się namiętnościom ludzkim, codziennie z tego zbierać dochody, przyszła więc i na mnie koley, iż będąc wyzwany przez WW. Petrozolimow do utarczki gazetowey, muszę także wstępować w szranki przez Redakcyą Kuryera wystawione, przynosząc dla niey w ofierze dwie korzyście; to jest: opłatę od każdego wiersza ustanowioną, i przy tém materyał do napełnienia Kuryerskiey gazety. W tym tedy celu zanosząc ten remanifest, używam w mieyscu puklerza istoty rzeczy i prawdy; i te stawiam przeciwko wszystkim pociskom przeciwnikow. Prawda naypierwiey wyświeca powody, dla których WW. Petrozolimowie rzucili się do manifestow, W. Petrozolim Szambellan dłużny mnie jest 2,000 czer. złłch, których gdy mnie nie oddał, pozwałem go do Sądu Ziemskiego Borysowskiego, W. Petrozolim chcąc przedłużyć tę krótką podług processu, lecz przykrą dla jego, obligową sprawę, udał się do zwyczaynych w tym czasie niektórym debitorom krokow, to jest: sformował sam z sobą, pod imieniem żony swojey w Ziemstwie Wileyskim Process, zaaresztował sam u siebie w imieniu teyże żony swojey moje 2,000 czer. złłch pod tym tylko pretextem, że żona W. Petrozolima nazywa się z domu Wołłczacko, i że z przyczyny tego nazwiska rozumie mieć prawo do sukcessyi po wujach moich Biskupie i Kanoniku Wołczackich. Lecz gdy i ten kondyktowy pomiędzy żoną i mężem Process, niedosyć zdawał się bydź dostatecznym do zatrzymania mojey należytości, drogą Sądową poszukiwaney; uprojektowano więc tenże process przenieść z Gubernii Mińskiey do drugiey Gubernii Grodzieńskiey, pozwano mnie o Remissę do Departamentu Grodzieńskiego, gdzie posiadając mój własny dziedziczny majątek, nic zgoła nie posiadam w stopniu wujów moich Wołłczackich, nakoniec wydrukowano manifest w przeszłym miesiącu w gazecie Kuryera, wyliczając dla ciekawości publiczney kapitały, które zeszły Biskup miał lokowane u różnych obywateli, które w znaczney już ilości zeszłemu Kanonikowi opłacone zostały, i które po zeyściu tegoż Kanonika dostały się naturalnym z dwóch siostr jego rodzonych pozostałym sukcessorom.*

Otoż to jest cała koley processu przez WW. Petrozolimow wprzódy w Ziem. Wileń. w Gub. Miń. a teraz w Departamencie Grodzieńskim na zatrzymanie moich 2,000 czer. złłch rozwiniętego. Te to nieszczęsne 2,000 czer. złł. (które tandem potrzeba będzie zapłacić) są przyczyną tylu kłopotow i zabiegow, które nadaremnie utrudzają WW. Petrozolimow; są przyczyną wymyślania kondyktowych między mężem i żoną processow, szukania Remissy w obcey Gubernii, i nakoniec wydrukowania w gazecie manifestu, na który w szczególności kilka słów odpowiedzieć należy. A nayrzód W. Petrozolimowa wezwawszy także i siostry swoje WW. Rymaszewskę i Czarnockę z domu Wołczackie, oświadcza w manifeście swoim: „że Biskup i Kanonik Wołłczaccy byli ich stryjami„ Na to nic więcey odpowiedzieć nie mogę, jak tylko, iż biorąc początek rodzaju ludzkiego od Adama, wszyscy ludzie mogą się nazywać pokrewnemi. Lecz prawa duchowne i świeckie oznaczyły, dopóki nietylko stopień sukcedowania, lecz nawet i pokrewieństwa ma się rozciągać. W. Petrozolimowa nieraczyła przecie oświadczyć, że się rodzi z brata Biskupa, a za cóż go mianuje stryjem? Od Stefana Wołłczackiego Prapradziada W. Petrozolimowey i jey siostr rozeszły się linije, a prawa w trzecim pokoleniu rozwiązują stopień wszelkiego pokrewieństwa, nawet co do Małżeństwa, WW. Petrozolimowa i jey siostry mogą znaydować pokrewieństwo w prapradziadu swoim Stefanie Wołłczackim, ale nie w Biskupie i Kanoniku, którzy czterma pokoleniami zostali od nich odrodzeni. Od Prapradziada Stefana Wołłczackiego w linii udzielney W. Petrozolimowey i jey siostr, zostało tylko nazwisko Wołłczackich, wspólne Biskupowi i Kanonikowi, lecz wcale żadne pokrewieństwo. Te więc tylko 2,000 czer. złłch, które mnie należą od W. Petrozolima, pomimo oczewistość pochodzenia, zrządziły teraz i stryjowstwo i pokrewieństwo i pretensorstwo do Sukcessyi ze strony W. Petrozolimowey po wujach moich Wołczackich. Ale że to stopień pretensorstwa trochę za słaby, więc na poparcie onego W. Petrozolimowa wespół z siostrami swojemi wyraziła w swym manifeście drugie pretensorstwo w tém „iż jakoby zeszły Biskup robił testament, przez który miał opatrzyć familią Wołłczackich, lecz że ten testament został zatajony.„ Już nasłuchały się dosyć i sądy i publiczność o tym romansie względem testamentu Biskupa Wołczackiego. Po zeyściu tegoż Biskupa w roku 1810 w dobrach Suderwie w Gubernii i Powiecie Wileńskim położonych, kiedy Kanonik Wołłczacki jako brat rodzony objął spadek drogą naturalney sukcessyi, natenczas zostająca niegdyś na usługach Biskupa familia Moniuszkow rozpoczęła zaraz z Kanonikiem Process w Ziemstwie Wileńskim, szukając testamentu Biskupa, nie mogąc tego pojąć i temu uwierzyć, żeby Biskup mógł umrzeć bez roz-

pisania swego majątku na ludzi obcych, chociaż miał brata rodzonego i rodzonych swoich siostrzanów.

Stało się jednak, iż pomimo nayzapalczywszych, i przez rozmaite środki skupionych na cudzą fortunę usiłowań, nie można było ani wynaleść, ani stworzyć tego, czego nie było; bo ani żadne akta, ani żaden żyjący człowiek, któryby był świadkiem do testamentu nie został okazany, w ciągu tey sprawy w Ziemstwie Wileńskim odbywaney, fakcia w rozmaite wynalazki obfita, nowy stawiła widok dla Sądu i publiczności. Popławski Prezydent Ziemski Lidzki złożył w Sądzie Ziemskim Wileńskim pismo pod tytułem testamentu Biskupa, które w całym swoim składzie wespół z podpisami Biskupa, jakoteż dwóch nieżyjących oddawna osob Zyniewa i Bogusławskiego, oraz żyjącego Sędziego Nowogródz. Hromyki, okazało się zupełnie fabrykowane. Gdy wszystkie osoby zajęte tym testamentem przyzwane sądownie przez Publikaty (w liczbie których był także i W. Petrozolim) uznały przez Urzędowe oświadczenia, że pismo złożone przez Prezydenta Popławskiego, w tytule testamentu, jest zupełnie fałszywe; nie zostało zatém nic więcey, jak tylko odkrycie i ukaranie sprawcow tey okropney fabrykacyi. Gdy zaś Prezydent Popławski w tłumaczeniu się swoiém objawił Sądowi Ziemskiemu Wileńskiemu, że ten z fabrykowany testament dostał od Fabiana Szukiewicza: został więc na placu Sądowym sam tylko wywod fabrykacyi i odkrycie autora, dla oddania go tey surowości, którą prawa za ten występek przepisały. O toż! W. Petrozolimowa ma objaśnienie i względem testamentu Biskupa, o którym w manifeście swoim wspomina. Że prawdziwego nigdy nie było, że ani Kanonik, który wziął sukcessyą po Biskupie, ani Wołłk, który do teyże sukcessyi po Biskupie pod życiem Kanonika nic nie należał, nie taili nietylko testamentu, lecz naymnieyszego nawet szpargału po Biskupie; już to zostało Sądownie przez wszystkie stopnie wywiedzionym. A co się tycze sfabrykowanego, przez Popławskiego złożonego w Sądzie Ziemskim Wileńskim testamentu; ten zostaje pod strażą tegoż Sądu i za dekretem onego ma opatrzoną bezpieczną lokacyą przy jego aktach. W każdym czasie W. Petrozolimowa nieszukając żadney Remissy w obcey Gubernii, może się udać do Sądu Ziemsk. Wileńsk. widzieć ten owoc fakcyi i fałszu, oraz objaśnić się o wyrokach, jakie względem niego postanowione zostały.

Odpowiedziawszy pokrótce na drukowany manifest W. Petrozolimowey powinienem nakoniec oświadczyć; że lubo W. Petrozolimowa okazuje wielką gorliwość w ochranianiu męża od zapłacenia mnie 2,000 czer. złłch; piękniey jednak i sprawiedliwiey byłoby, żeby raczyła go skłonić do oddania mnie tych pieniędzy, bo ja onych potrzebuję jako moiey własności, i nieużyję ich (jak W. Petrozolimowa wyraża) na zbytki; lecz obrócę na bardzo bliskich moich krewnych, to jest: na moje dzieci. Po oddaniu tych pieniędzy, zapraszam W. Petrozolimową, iż jeśli się jey podoba, albo burzyć móy Dokument, który mam na Suderwę, albo burzyć móy stopień sukcessyi po Kanoniku Wołczackim; tedy, żeby nieszukając Remissy w obcey Gubernii, w którey żadnego majątku ze stopnia Wołczackich niedziedziczę; raczyła udać się prosto do tey Gubernii, do tego Sądu i Powiatu, w którym dobra są położone, winienem także oświadczyć podziękowanie W. Petrozolimowey za wydrukowanie w manifeście swoim Rejestru kapitałow.

Mogłbym się nazwać kapitalistą, żeby wyliczone summy mogły bydź wszystkie dla mnie tylko jednego zrealizowane, lub żeby zeszły Kanonik znaczney onych ilości niepoodbierał. Pomimo uszanowania, które dla W. Petrozolimowey i jey siostr jako dla dam zachowuję, powinienem wymówić zbyteczną ich popędliwość i chęć nieograniczoną wyzucia mnie z kapitałow. Dziwię się, że sam W. Petrozolim nieoświecił swojey żony i godnych jey siostr, iż ich gniewy i drukowane w gazecie manifesta moich kapitałów zatrzymać lub zamitrężać niepotrafią; bo na to trzebaby większych trochę powodow nad uniesienie się kobiecie, i wyroku wyższey trochę juryzdykcyi, niżeli jest Redakcya Gazetowa.

Oto jest wszystko, co na manifest W. Petrozolimowey i jey siostr osądziłem bydź potrzebném odpowiedzieć, nie dla innego jakiego zamiaru, jak tylko dla tego, żeby przekonać W. Petrozolimowę, iż naylepiey zrobi, kiedy zaniechawszy nadaremnych zabiegow processowych, wyperswaduje swojemu mężowi, żeby mnie oddał moje dwa tysiące czer. złłch i procenta od nich zalegające. Takową odpowiedź jako aktor podpisuję, dnia 20 lutego 1819 roku w Wilnie. Hipolit Wołłk Prez. Granicz. Pt. Wil.

Roku 1819 miesiąca marca 6 dnia. Przed aktami Ziemsk Wileńsk. stanąwszy osobiście JW. Hipolit Wołłk Prezydent Sądu Granicznego Appellacyynego Pttu Wileńsk. takowe oświadczenie do akt podał, które że przyjęte i do xiąg wpisane w tém świadczy.

Rejent Ziemski Pttu Wileń. Jan Zienkowicz.

---

3 *Excerpt oświadczenia z Protokułu potocznego Ziem. Pttu Wileńskiego w dacie niżey wyrażającey się zapisanego et eorundem pod pieczęcią tegoż Sądu jest wydan.*

Roku 1819 mca apryla 1 dnia. Przed Aktami Ziem. Pttu Wileń. stawając osobiście W. JP. Adam Saryusz Zaleski oświadczenie poniższe wpisać do protokułu podał, w osnowie następney. Oświadczenie w imieniu WW. Bernarda Pułkownika D. W. Pol., Jana Szambelana b. d. Pol. braci rodzonych Pęczkowskich zanosi się iak następuie. JW. Jan Zgierski Major woysk Austryackich i kawaler, ogłaszając oświadczeniem swoim w roku teraźnieyszym 1819 marca 27 przed aktam Grodz. Pttu Wileń. zaniesionym, ado gazet Kuryera Lit. w N. 71 podanym, wyjazd swóy z kraju, i interes za jakim tu bawił. Wmieścił tam WW. Pęczkowskich nienależących do sprawy, ani z jey wypadkow zasmucających go. — WW. Pęczkowscy nieznając w owczas ani JW. Zgierskich ani WW. Pankiewiczow, i nawzajem niebędąc im znajomymi, niemogli mięszać się do sprawy, jaką oni między sobą o sukcessyą po zeszłym Józefie Zgierskim Pułkow. mieli, a jako stanęła, jak widać, w niestanności i nieodezwie JW. Majora Zgierskiego, tak Ukazem rządzącego Senatu w roku 1813 augusta 13 dnia zaszłym, jak i dekretem Ziem. Troc. w roku 1814 marca 16 dnia zapadłym, na legitymacyi sukcessyi dla WW. Pankiewiczów, i dozwolenia tymże Pankiewiczom zaobezpieczeniem prawnym zdiąć summę u JO. Xięcia Jmci Zubowa Generała od infanteryi wielu ord. Kawalera jako nabywcy Kretynki na satysfakcyą zmarłemu W. Półkownikowi Zgierskiemu zostawioną. WW. Pęczkowscy, dopiero w roku 1815 apr. 30 dnia, mając sobie przedstawione takowe dowody, dogodzili obligacyi WW. Pankiewiczów, dali z majątku swego równie naypewnieyszą ewikcyą, i takową summę w lokacyą przyjęli. Ubezpieczona zatém summa na majątku Okczyczkach dla WW. Pankiewiczów do roku 1818 apr. 30 leżała, od którey ciż WW. Pankiewiczowie pobierali procent, a będąc oney uznanymi wówczas właścicielami, kiedy jey niezdeymowali, na dalszey pozostała lokacyi. Nie mogą bydź przeto obwinieni WW. Pęczkowscy o zawod, że oney w roku 1818 apr. 30 niewypłacili, zwłaszcza kiedy JW. Major Zgierski raczy przypomnieć sobie, że dopiéro w teraź. 1819 januaryi 11 dnia, przez komplanacyyny domument z WW. Pankiewiczami nastały, ułatwił zawady do podniesienia tey summy przeszkadzające. Niezaprzeczają oney teraz WW. Pęczkowscy, ani od opłaty uchylają się, a przystoyny i konieczny co do zbiegu okoliczności sposob ich traktowania z JW. Majorem Zgierskim niezasługuje na żadne jego zażalenie na nich. U tego oświadczenia podpis w protokule następny Adam Saryusz Zaleski plenipotent.

Zgodziłem z protokułem. Jan Zienkowicz Ziem. Wileń. Regent.